

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/204/2020
Identifikačné číslo spisu: 1216205577
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1216205577.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Y. Y. V., bývajúcej v F. T. F., T. X, zastúpenej JUDr. Petrom Belicom, advokátom so sídlom v Martine, M. R. Štefánika 36, proti žalovaným 1/ Y. E., bývajúcej v C., G.. L. K. XX, Y. C., 2/ M. E., bývajúcemu v F., H. X, obaja zastúpení JUDr. Borisom Bohunským, advokátom so sídlom v Bratislave, Kozia 20, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 19 C 61/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. decembra 2018 sp. zn. 3 Co 181/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Dovolacie konanie vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie odvolacieho konania zastavuje. Žalovaným 1/ a 2/ priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 28. februára 2017, č. k. 19 C 61/2016-187 zamietol žalobu a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovaného 2/ (správne má byť žalovanú 1/ - pozn. dovolacieho súdu) zaplatiť jej sumu 1.441,40 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia na tom základe, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 12. mája 2015, č. k. 49 P 288/2011-775, jej súd určil vyživovaciu povinnosť voči žalovanej 1/ za obdobie od 15. februára 2011 do 15. januára 2012 a od 15. februára 2012 do 31. augusta 2013 v sume 130,- eur mesačne a za obdobie od 1. septembra 2013 do 6. januára 2015 v sume 150,- eur mesačne, pričom zročné výživné v celkovej sume 5.359,63 eur, po započítaní uhradeného výživného v sume 911,40 eur, jej súd povolil splácať v mesačných splátkach po 100,- eur mesačne, počnúc 1. júnom 2015, vždy do 15. dňa v mesiaci do rúk žalovaného 2/, pod následkom straty výhody splátok (ďalej aj ako „rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 12. mája 2015“). Tým, že žalobkyňa neuhradila prvú splátku výživného do 15. júna 2015, stalo sa dlžné výživné splatné naraz a na základe takto predbežne vykonateľného rozsudku začal súdny exekútor Mgr. Vladimír Cipár vykonávať exekúciu na majetok žalobkyne v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 1730/2015 a 11. januára 2016 zaslal žalovanej 1/ k rukám jej otca vymoženú sumu 500,- eur. Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. novembra 2015 sp. zn. 20 CoP 42/2015, zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 12. mája

2015 a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Poukázala na to, že (iným) uznesením Okresného súdu Bratislava II z 28. augusta 2013, č. k. 49 P 288/2011-66-NO, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 26. novembra 2013 sp. zn. 11 CoP 532/2013, bola žalobkyňa povinná prispievať na výživu žalovanej 1/ počnúc od 28. augusta 2013 sumou 60,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám jej otca. Vychádzajúc z týchto skutočností a za stavu, keď Krajský súd v Bratislave zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 12. mája 2015 a suma výživného v rozhodnom období predstavovala len 977,40 eur žalobkyňa vyvodila, že žalovaná 1/ sa prijatím výživného v sume 2.343,80 eur (500,- eur + 1.843,80 eur) bezdôvodne obohatila na jej úkor v sume 1.366,40 eur, ku ktorej pripočítala sumu 75,- eur poskytnutú dobrovoľne žalovanej 1/. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobkyňa v priebehu konania rozšírila žalobu o 120,- eur s tým, že jej z rozhovoru so žalovanou 1/ vyplynulo, že platby výživného do plnoletosti žalovanej 1/ prijímal jej otec; z toho následne žalobkyňa vyvodila, že namiesto žalovanej 1/ sa na jej úkor bezdôvodne obohatil jej otec, ktorého navrhla pribrať do konania ako žalovaného 2/. Súd prvej inštancie aplikujúc ustanovenie § 78 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v spojení s ustanoveniami § 451 ods. 1, § 454 a § 458 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby, keď žalobkyňa odvodzovala svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odpadnutím právneho dôvodu jeho plnenia, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 12. mája 2015; skonštatoval, že na vrátenie výživného musia byť splnené kumulatívne dve podmienky: 1. zrušenie výživného a 2. uhradené výživné nesmie byť spotrebované, t. j. musí reálne existovať. Podľa mienky súdu prvej inštancie bola splnená len prvá podmienka a to zrušenie rozsudku, ktorým súd zaviazal žalobkyňu na zaplatenie zročného výživného na v tom čase ešte maloletú žalovanú 1/; nebola však splnená druhá podmienka, a to existencia nespotrebovaného výživného. Okresný súd mal za preukázané, že žalobkyňou uhradené výživné, či už k rukám žalovanej 1/ alebo žalovaného 2/ bolo spotrebované. Argumentoval tým, že žalovaná 1/ mala zo strany otca zabezpečené bývanie, stravu, ošatenie, náklady na školu, dostávala vreckové, a to aj v čase, keď žalobkyňa nehradila žiadne výživné. Žalovaný 2/ sám znášal vyživovaciu povinnosť popri osobnej starostlivosti a uhrádzal náklady na žalovanú 1/ v plnom rozsahu, pričom náklady predstavovali výdavky nielen na stravu, ošatenie, školské potreby, poplatky, cestovné (C. - F. a späť), plnenie spoločenských a kultúrnych potrieb a dovolenky, ale aj výdavky na bývanie a v neposlednom rade výdavky na záujmovú činnosť žalovanej 1/, ktorá sa aktívne a súťažne venovala jazde na koni. Z uvedeného súd prvej inštancie dôvodil, že výživné, ktoré súdny exekútor vymohol na základe exekučného titulu, ako aj výživné v sume 120,- eur, ktoré žalobkyňa odovzdala do rúk žalovanej 1/ v novembri a decembri 2016, žalovaná 1/ spotrebovala a preto žalobu voči nej ako nedôvodnú zamietol. Okresný súd žalobu zamietol aj proti žalovanému 2/ z dôvodu jeho nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko žalovaný 2/ ako zákonný zástupca neplostej žalovanej 1/ bol iba príjemcom súdom určeného výživného. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 20. decembra 2018 sp. zn. 3 Co 181/2017 I. návrh žalobkyne na prerušenie odvolacieho konania zamietol; II. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a III. žalovaným 1/ a 2/ priznal proti žalobkyňi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd mal vo vzťahu k ustálenému skutkovému stavu za preukázané, že voči žalobkyňi ako povinnej boli vedené dve exekučné konania, a to prvé, vedené pod sp. zn. Ex 622/2015, na podklade rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 30. januára 2014, č. k. 17 C 54/2011-338, v ktorom súd uložil žalobkyňi povinnosť prispievať na výživu žalovanej 1/ výživné na čas po rozvode manželstva so žalovaným 2/ v sume 150,- eur mesačne a na podklade uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 28. augusta 2013, č. k. 49 P 288/2011-66-NO, ktorým bola žalobkyňa povinná prispievať na výživu žalovanej 1/ sumou 60,- eur mesačne do právoplatnosti konania vedeného pod sp. zn. 49 P 288/2011 a druhé, vedené pod sp. zn. Ex 1730/2015, v ktorom exekučným titulom bol rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 12. mája 2015, zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2015 sp. zn. 20 CoP 42/2015; mal za to, že predmetné uznesenie krajského súdu sa nedotklo tých rozhodnutí Okresného súdu Bratislava II, ktoré boli exekučným titulom na vymoženie pohľadávky žalovanej 1/ v konaní vedenom pod sp. zn. Ex 622/2015, v ktorom súdny exekútor vymohol v jej prospech sumu 1.843,80 eur. Nesúhlasil preto s argumentáciou žalobkyne, že zrušením rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 12. mája 2015 odpadol

aj právny dôvod exekúcie vedenej pod sp. zn. Ex 622/2015, v rámci ktorej žalovaná 1/ obdržala sumu 1.843,80 eur. Súčasne skonštatoval, že táto okolnosť nemala vplyv na žalobkyňou dobrovoľne poskytnuté výživné v sume 75,- eur a 120,- eur. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových a právnych záverov krajský súd nepovažoval za potrebné, aby žalovaná 1/ v konaní preukazovala spotrebovanie výživného z dôvodu, že absentoval predpoklad poskytnutia výživného z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Námitku nesprávneho právneho posúdenia pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2/ odvolací súd neuznal a uzavrel, že osobou povinnou vydať majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, je výlučne osoba, ktorej plnenie bolo adresované (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 46/2009). Keďže osobou oprávnenou na prijatie výživného od žalobkyne ako osoby povinnej bola žalovaná 1/ (ako jej dcéra), podľa odvolacieho súdu sa stala adresátom plnenia a dodal, že iba samotné prijatie výživného žalovaným 2/ ako zákonným zástupcom nezaložilo jeho hmotnoprávny vzťah so žalobkyňou, z ktorého by mu následne vyplývala povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie. Návrh žalobkyne na prerušenie odvolacieho konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 49 P 288/2011 odvolací súd za použitia § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p. v spojení s § 193 C.s.p. zamietol s odôvodnením, že posúdenie nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je závislé od takej právnej otázky, ktorá by bola predmetom konania vedenom na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 49 P 288/2011 a ktorú by nebol oprávnený sám vyriešiť. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p. a § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C.s.p. Namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia v takom rozsahu, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Arbitrárnosť rozsudku odvolacieho súdu videla v bodoch 15. až 35. odôvodnenia, v ktorých odvolací súd nedostatočne odpovedal na jej podstatné tvrdenia uvedené v odvolaní. Dovolateľka vytkla odvolaciemu súdu nesprávne a predčasné vyhodnotenie dôkazov ohľadom „spotrebovania“ prijatého výživného v nadväznosti na ustálenie obdobia faktického pobytu žalovanej 1/ u žalovaného 2/. V tejto súvislosti mala za to, že súd prvej inštancie bol povinný (aj bez procesného návrhu strán) v zmysle § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p. prerušiť aktuálne konanie do momentu právoplatného skončenia konania sp. zn. 49 P 288/2011, v ktorom sa rieši predbežná otázka o tom, u ktorého z rodičov sa žalovaná 1/ v období od 1. februára 2011 do 6. januára 2015 zdržiavala. Výslovila presvedčenie, že súdy boli povinné pripojiť súdny spis sp. zn. 49 P 288/2011 za účelom ustálenia obdobia, kedy a u ktorého z rodičov žalovaná 1/ bývala. Dovolateľka namietala zásah odvolacieho súdu do jej práva na spravodlivý proces („Denegatio iustitiae“) aj pri verejnom vyhlásení rozsudku, ku ktorému došlo tak, že verejné vyhlásenie rozsudku sa podľa písomného oznámenia odvolacieho súdu malo uskutočniť 20. decembra 2018 o 10.05 hod., ale keď sa dostavila do príslušnej pojednávacej miestnosti v čase o 10.08 hod., už v nej nikto z členov senátu nebol prítomný, pričom ale podľa zápisnice bolo pojednávanie o verejnom vyhlásení rozsudku ukončené o 10.10 hod. V ďalšej časti dovolania žalobkyňa zhodne s podaným odvolaním odkázala na skutkové okolnosti, z ktorých vyvodzovala opodstatnenosť a dôvodnosť uplatneného nároku. Poukázala na to, že súdy sa dostatočne nezaoberali ani právnou stránkou veci a jej zásadné argumenty vôbec nepodrobili preskúmaniu. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľka navrhla rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalobe žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia v plnom rozsahu vyhovieť.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedli, že napadnutý rozsudok krajského súdu považujú za skutkovo a právne správny. Nesúhlasili s vytýkaným nedostatočným právnym zdôvodnením odvolacieho súdu, odôvodnenie oboch rozsudkov považovali za jasné, výstižné a také, ktoré dáva odpoveď na podstatné právne významné otázky. K meritu sporu poznamenali, že už odvolací súd správne postrehol, že zexekvovaná suma 1.843,80 eur (zahŕňajúca čiastku, ktorej vydania sa domáhala žalobkyňa), nebola vymožená na podklade rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 12. mája 2015, ale na podklade rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 30. januára 2014, č. k. 17 C 54/2011-338, ktorým

bolo rozvedené manželstvo žalobkyne a žalovaného 2/ a žalobkyni bola uložená povinnosť platiť výživné na žalovanú 1/ po rozvode manželstva, a to v exekúcii vedenej pod sp. zn. Ex 622/2015. Súhlasili s odvolacím súdom aj v jeho závere, že povinnosť dovolateľky plniť, t. j. platiť výživné na maloleté dieťa nie je viazaná na súdne rozhodnutie, ale na hmotnoprávnu (vyživovacia) povinnosť dovolateľky, ktorá je stanovená zákonom č. 36/2005 Z.z. o rodine. Poukázali na to, že ďalší vývoj veci dal odvolaciemu súdu za pravdu, pretože medzičasom (novým) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 19. novembra 2018, č. k. 49 P 288/2011 (potvrdeným Krajským súdom v Bratislave rozsudkom z 14. januára 2020 sp. zn. 11 CoP 143/2019), bolo žalovanej 1/ priznané zročné výživné od žalobkyne na čas do rozvodu manželstva. Záverom zastávali názor, že nie je daná ani prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ C.s.p., nakoľko dovolateľka síce toto zákonné ustanovenie v dovolaní spomína, avšak už bližšie nešpecifikuje právnu otázku, od ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu. Navrhli dovolanie podľa § 447 písm. c/ a f/ C.s.p. odmietnuť, alternatívne podľa § 448 C.s.p. ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a treba ho odmietnuť. Na stručné odôvodnenie v zmysle § 451 ods. 3 veta prvá C.s.p. dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

7. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolač dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

9. Žalobkyňa vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietala nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý v nosných dôvodoch svojho odôvodnenia nedostatočne odpovedal na jej podstatné tvrdenia uvedené v odvolaní, ako aj nesprávne a predčasné vyhodnotenie dôkazov ohľadom „spotrebovania“ prijatého výživného v nadväznosti na ustálenie faktického pobytu žalovanej 1/.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý

proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie vecí prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. Súdy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Myšlienkový postup súdov je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali.

13.1. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalobkyňa opakovane uvádzala vo svojom dovolaní, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa dostatočne nevysporiadalo s relevantnými odvolacími námietkami žalobkyne a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov (oboch) nižších inštancií je zrejmé, z akých skutkových zistení a právnych úvah vychádzali, keď dospeli k záveru o nedôvodnosti žalobkyňou uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaných 1/ a 2/, ktoré malo vzniknúť jednak dobrovoľným plnením, ale z väčšej časti (najmä) vymožením výživného v celkovej sume 1.561,40 eur ako peňažného plnenia, ktoré žalobkyňa poskytla žalovanej 1/ z právneho dôvodu, ktorý podľa jej názoru odpadol. Odvolací súd zrozumiteľne objasnil, z akého dôvodu mal v preskúmvanej veci za to, že ani zrušenie predbežne vykonateľného a neprávoplatného rozsudku, ktorým bola žalobkyňa zaviazaná zaplatiť žalovanej 1/ zročné výživné, nemá za následok zánik, resp. zrušenie vyživovacej povinnosti žalobkyne, nakoľko táto vyplývala žalobkyni priamo zo zákona, keďže v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. V tomto kontexte osobitne zdôraznil, že v konaní nebola zistená ani preukázaná existencia takého právoplatného rozhodnutia, ktorým by došlo k zrušeniu vyživovacej povinnosti žalobkyni voči žalovanej 1/ a ďalej uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 12. mája 2015 bola žalobkyni síce stanovená povinnosť platiť výživné v prospech žalovanej 1/, avšak povinnosť žalobkyne prispievať na výživu žalovanej 1/ v danom čase trvala aj bez rozhodnutia súdu stanovujúceho výšku výživného, ktoré bolo neskôr zrušené v odvolacom konaní. Odvolací súd napokon v celej širokej škále ozrejmil, že zrušením rozhodnutia, podľa ktorého sa plnilo, dochádza k vzniku bezdôvodného obohatenia iba vtedy, keď právny dôvod tohto plnenia nespočíval v hmotnom práve, a teda povinnosť podľa hmotného práva neexistovala. Po zrušení rozhodnutia, ktoré bolo podkladom pre získanie plnenia, môže dôjsť k novému prejednaniu veci a k vydaniu rozhodnutia, ktoré je buď totožné alebo iné, než rozhodnutie pôvodné, ktoré bolo dôvodom plnenia a splnenia si hmotnoprávnej povinnosti. Za použitia ustálenej judikatúry (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 M Cdo 17/2009) potom uzavrel, že nejde preto o bezdôvodné obohatenie do času, kým súd opätovne nevydá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie o uplatnenom nároku.

13.2. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutkových a právnych záverov už nebolo z pohľadu

dovolacieho súdu potrebné, aby odvolací súd reagoval na každé „podstatné“ tvrdenie žalobkyne v odvolaní a aby žalovaná 1/ v konaní preukazovala spotrebovanie výživného; nebolo potrebné vyjadrovať sa ani k dôvodnosti argumentácie žalobkyne spochybňujúcej listinné dôkazy, ktorými žalovaná 1/ a 2/ osvedčovali vynaloženie nákladov na výchovu a výživu žalovanej 1/ v rozhodnom období. V nadväznosti na uvedené preto neobstojí výhrada dovolateľky o nesprávnom a predčasnom vyhodnotení dôkazov ohľadom „spotrebovania“ prijatého výživného. Najvyšší súd v súvislosti s námietkami dovolateľky, týkajúcimi sa nedostatkov v procese zisťovania a hodnotenia skutkového stavu uvádza, že dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., v posudzovanom spore však dovolací súd takúto vadu nezistil.

13.3. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že odvolací súd pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenul vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, a je zrejmé, ako a z akých dôvodov meritórne vo veci samej rozhodol. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) spĺňa požiadavky zákonného ustanovenia § 393 C.s.p. týkajúceho sa náležitostí odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Žalobkyňa vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietala, že si súdy nespĺnili povinnosť zadovážiť a pripojiť si počas konania súdny spis sp. zn. 49 P 288/2011 a to za účelom ustálenia obdobia, kedy žalovaná 1/ u ktorého z rodičov bývala.

14.1. K tomu dovolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok je ovládaný zásadou tzv. formálnej pravdy a zásadou kontradiktórnosti, ktoré kladú oveľa väčšiu zodpovednosť na strany, aby navrhovali dôkazy, ktorých vykonaním sa preukáže nimi tvrdená skutočnosť (pravda). Súd v sporovom konaní následne rozhodne, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 C.s.p.), pričom okrem dôkazov vyplývajúcich z verejných registrov a zoznamov a dôkazov na zistenie splnenia procesných podmienok, cudzieho práva a vykonateľnosti rozhodnutia (§ 185 ods. 2, ods. 3 C.s.p.), sám t. j. bez návrhu sporových strán iné dôkazy nevykonáva. Bolo preto na procesnej aktivite žalobkyne, aby v priebehu konania na súde prvej inštancie žiadala o pripojenie všetkých relevantných spisov, ktorými, vzhľadom na ich obsah, mohla byť (z jej pohľadu) preukázaná opodstatnenosť jej tvrdení a v konečnom dôsledku aj dôvodnosť jej nároku.

15. Dovolaťka zásah do práva na spravodlivý proces videla aj v tom, že pri verejnom vyhlásení rozsudku, ktoré sa podľa písomného oznámenia malo uskutočniť v daný deň o 10.05 hod., v momente jej dostavenia sa do pojednávacej miestnosti v čase o 10.08 hod. v nej už nikto z členov senátu nebol, hoci podľa zápisnice bolo pojednávanie o verejnom vyhlásení rozsudku ukončené až o 10.10 hod. Takýto postup odvolacieho súdu pri vyhlásení rozsudku podľa nej vykazuje znaky nehodnovernosti o tom, či a kedy bol rozsudok skutočne vyhlásený.

15.1. O tom ako prebiehalo verejné vyhlásenie rozsudku pred odvolacím súdom môže dovolací súd usudzovať iba z obsahu spisu. V posudzovanej veci je zo Zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku z 20. decembra 2018 (č. l. 234 spisu) zrejmé, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie odvolací súd prejednal a rozhodol v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a členov senátu Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej. Vyhotovenie predmetnej zápisnice má predpísanú formu a všetky zákonom stanovené náležitosti; okrem uvedenia predsedu a členov senátu obsahuje presný čas začiatku a jej skončenia, označenie prejednávanej veci, prítomnosť procesných strán, príp. zástupcov a obsahuje všetky výroky rozhodnutia; zápisnica je podpísaná predsedom senátu a asistentom, ktorý ju spísal (§ 99 C.s.p., § 52, § 52a vyhlášky č. 542/2005 Z.z.).

15.2. Je potrebné zdôrazniť, že Zápisnica o verejnom vyhlásení rozsudku je verejná listina, ktorá potvrdzuje pravdivosť toho, čo sa v nej osvedčuje alebo potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak (§ 205 C.s.p.). Z uvedeného vyplýva, že iba samotné popieranie obsahu verejnej listiny alebo jej spochybňovanie ohľadom času, kedy došlo k ukončeniu verejného vyhlásenia rozsudku, nemôže mať za následok, že dovolací súd z jej obsahu nebude vychádzať. Na to, aby dovolací súd pri zisťovaní nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f/ C.s.p. neprihliadal k obsahu verejnej listiny v jej zaznamenanom znení (č. l. 234 súdneho spisu), musel by byť preukázaný opak toho, čo táto listina potvrdzuje. Dovolateľka však pravdivosť verejnej listiny preukázaním opaku o čase skončenia a podpísania zápisnice o 10.10 hod. nevyvrátila a preto (vychádzajúc z prezumpcie správnosti obsahu verejnej listiny) je vylúčené, aby zaznamenaný postup odvolacieho súdu pri verejnom vyhlasovaní rozsudku založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p.

16. Keďže dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.), pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

17. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania aj z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C.s.p. V zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ a b/ C.s.p. dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

18. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci tzv. majetkovým cenzom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy.

19. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde v znení neskorších zmien a doplnení sumu minimálnej mzdy pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou ustanovenú podľa § 7 a sumu minimálnej mzdy za každú hodinu odpracovanú zamestnancom ustanoví na príslušný kalendárny rok vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) nariadením vlády a podľa § 1 nariadenia vlády č. 279/2015 Z.z. (účinného v priebehu celého kalendárneho roka 2016, teda i v čase doručenia žaloby v prejednávanej veci súdu 6. apríla 2016) suma minimálnej mzdy na rok 2016 sa ustanovuje na 405,00 eur za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou (písm. a/) a 2,328 eur za každú hodinu odpracovanú zamestnancom (písm. b/).

20. V danom prípade uskutočneníu meritorneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia podľa § 421 ods. 1 C.s.p. bránilo ustanovenie § 422 ods. 1 písm. a/ C.s.p. V prejednávanej veci bol dovolaním napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby na peňažné plnenie tak voči žalovanej 1/ vo výške 1.561,40 eur, ako aj voči žalovanému 2/ vo výške 1.441,40 eur, ktoré si voči obom žalovaným žalobkyňa uplatnila ako samostatné peňažné nároky, ktoré súdy nižších inštancií individuálne aj posudzovali. Desťnásobok minimálnej mzdy ku dňu podania žaloby na súde prvej inštancie (t. j. 6. apríla 2016) je 4.050 eur. Z uvedeného vyplýva, že výška predmetu dovolacieho konania neprevyšuje zákonom stanovenú hranicu majetkového cenzu obmedzujúceho prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. pri peňažnom plnení (ratione valoris), preto je prípustnosť dovolania žalobkyne v zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ C.s.p. vylúčená.

21. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

22. Dovolatelka dovolaním napadla aj výrok I. odvolacieho súdu, ktorým zamietol návrh žalobkyne na prerušenie odvolacieho konania. Keďže dovolací súd je v tomto prípade rozsahom dovolania viazaný (§ 439 C.s.p.) pristúpil ku skúmaniu, či sú splnené podmienky na to, aby dovolaním napadnuté rozhodnutie mohlo byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky konania nie sú splnené. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Rozhodnutím odvolacieho súdu sa na účely posúdenia funkčnej príslušnosti dovolacieho súdu na prejednanie takéhoto opravného prostriedku rozumie rozhodnutie vydané krajským súdom (§ 34 C.s.p.) výlučne v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie; dovolaním preto nemožno napadnúť také rozhodnutie, ktoré odvolací súd prijíma v priebehu odvolacieho konania.

23. V danom prípade dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, ktorým krajský súd nerozhodoval o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ C.s.p., ale rozhodoval (v priebehu odvolacieho konania) o neprerušení odvolacieho konania pred rozhodnutím o odvolaní vo veci samej. Dovolaním je teda napadnuté rozhodnutie iného než odvolacieho súdu a preto napadnutý výrok I. nie je spôsobilým predmetom dovolania v zmysle § 419 C.s.p.

24. Pretože chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokolvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky neostalo iné, než konanie o dovolaní dovolateľky v tejto časti zastaviť (§ 161 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 438 ods. 1 C.s.p.) bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.